

według czterech parametrów: unaczynienia, pigmentacji, wysokości i sztywności [138] (ryc. 5.1).

W celu lepszego odróżnienia unaczynienia od pigmentacji w 1998 roku opracowano *Manchester Scar Scale* (MSS) [137].

Z czasem zaś dodano do niej kolejne skale, aby uwzględnić nie tylko objawy patologiczne blizny, lecz także subiektywne objawy chorego. W szczególności mowa tu o *Patient and Observer Scar Assessment Scale* (POSAS) [137, 139]. Skala ta składa się z dwóch różnych narzędzi, co zostało podkreślone w najnowszym artykule autorstwa Ferriero i wsp. *Patient Scar Assessment* (PSAS) oraz *Observer Scar Assessment Scale* (OSAS) [140].

Obie skale biorą pod uwagę sześć aspektów. Pierwsza z nich zwraca uwagę na: ból, świąd, kolor, sztywność, średnią grubość na brzegach oraz nieregularność powierzchni,

Elastyczność	0	Normalna
	1	Miękka
	2	Średnia
	3	Twarda
	4	Zrost
Wysokość	0	Normalna
	1	1–2 mm
	2	3–4 mm
	3	5–6 mm
	4	>6 mm
Unaczynienie	0	Normalne
	1	Różowe
	2	Czerwone
	3	Fioletowe
Pigmentacja	0	Normalna
	1	Lekka □/□
	2	Średnia □/□
	3	Mocna □/□

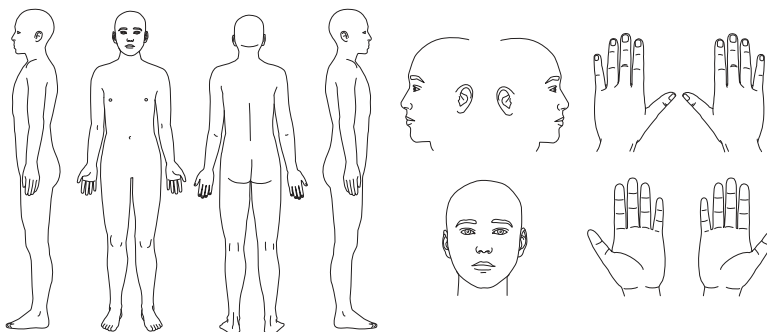
Rycina 5.1. *Vancouver Scar Scale*: cztery główne oceniane cechy

Skala pacjenta POAS

The Patient and Observer Scar Assessment Scale
v2.0 / EN

Data badania: _____
Obserwator: _____
Miejsce: _____
Badanie: _____

Pacjent: _____
Data urodzenia: _____
Numer identyfikacyjny: _____

1 = w ogóle nie   tak, bardzo = 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Czy blizna bolała przez ostatnie kilka tygodni?

Czy blizna swędziała przez ostatnie kilka tygodni?

1 = jest jak normalna skóra   bardzo się różni = 10

Czy kolor blizny jest inny niż kolor normalnej skóry?

Czy stopień twardości blizny jest inny niż normalnej skóry?

Czy grubość blizny jest inna niż grubość normalnej skóry?

Czy blizna jest mniej regularna niż normalna skóra?

1 = jest jak normalna skóra   bardzo się różni = 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Jaka jest twoja ogólna ocena blizny w porównaniu do normalnej skóry?

copyright © ppm.van.zuijlen, beverwijk.nl

a

Rycina 5.2a. Patient Scar Assessment Scale.